

הנחיות המשרד להגנת הסביבה בעניין היתרים, רישיונות ואישורים לתקופות מלחמת חרבות ברזל – הקלות לצד אזהרות

עדכוני לקוחות

ביום 25.10.2023, בעקבות ההכרזה על מצב מיוחד בעורף והלחימה, נכנס לתוקף [חוק הארכת תקופות דחיית מועדים \(הוראת שעה – חרבות ברזל\) \(אישורים רגולטוריים, עיצומים כספיים ובדיקות מיתקני גז\), התשפ"ד-2023](#) (להלן: "חוק דחיית מועדים") אשר קובע, בין היתר, הארכה רוחבית אוטומטית בת שלושה חודשים של תוקף אישורים רגולטוריים שמועד פקיעתם חל בין יום 7.10.2023 ליום 7.1.2024, למעט חריגים אשר צוינו בחוק.

ביום 5.11.2023, פרסם המשרד להגנת הסביבה (להלן: "המשרד") [הנחיות לעניין היתרים, רישיונות ואישורים של המשרד להגנת הסביבה לתקופת מלחמת "חרבות ברזל"](#), שיעמדו בתקופן עד לסוף חודש ינואר 2024 (להלן: "ההנחיות").

מטרת ההנחיות לתת מענה משלים לחקיקה ולספק הוראות מפורטות יותר בנוגע לאופן יישום הארכת וחידוש הרישיונות וההיתרים הסביבתיים מכוח חוק דחיית המועדים. ההנחיות מנחות את גורמי המשרד העוסקים בכל הנוגע לטיפול בהיתרים, באישורים וברישיונות לנוכח מצב המלחמה, על בסיס שני עקרונות מרכזיים: ראשית, המשך מתן הגנה ראויה לסביבה ולציבור ושנית, התחשבות בצורכי המשק במצב הקיים.

ההנחיות כוללות התייחסות לתנאים שיאפשרו חידוש רישיון עסק ללא סיור מקדים וכן התנאים בהם יחודש היתר רעלים בהעדר יכולת לקיים סיור מקדים ו/או מחסור באישורים נדרשים בשל המצב.

לעומת זאת, ביחס לאישורי מנהל לפינוי פסולת חומרים מסוכנים, לרבות קרקעות מזוהמות, הארכת תוקף הקלות בשפכי תעשייה, היתרי פליטה, הזרמה או הטלה לים, היתרי קרינה ומתן היתרים חדשים, נכתב כי הטיפול יהיה בהתאם להליך השגרתי וכי ניתן להגיש בקשות פרטניות במקרה הצורך.

ההנחיות מתייחסות אף לנסיבות בהם תתאפשר דחייה לביצוע הוראות שמועד ביצועם לפי ההיתרים נקבע לתקופת שבין 7.10.2023 לבין 7.1.2024, ליום 7.2.2024.

על אף ההקלות והגישה הגמישה שבאה לידי ביטוי בהנחיות, המשרד להגנת הסביבה מדגיש, כי על העסקים לפעול על-פי החקיקה הסביבתית ובהתאם לרישיונות, ההיתרים והאישורים הקיימים, למניעת סיכון לסביבה ולאוכלוסייה, ולפעול על-פי הוראות פיקוד העורף וכוחות הביטחון.

עוד נקבע, כי על העסקים להמשיך ולהעביר דיווחים מיידים על אירועי חומרים מסוכנים ואירועים סביבתיים. וכי תנאים בהיתר שנדרש לעמוד בהם בכל עת, כמו למשל ניטור רציף ודיווח מקוון, עומדים בעינם.

אנו נדגיש, כי תקופת המלחמה טומנת בחובה סיכונים סביבתיים בהם בעלי עסקים לא נתקלים בימי שגרה. חשיפתה של תעשייה לירי טילים, מציבה איום לעובדים, לתושבים המתגוררים בסמוך לאזור התעשייה ולסביבה. בתקופה רגישה

זו יש להקפיד הקפדה יתרה על התנהלות נכונה עם חומרים מסוכנים ומילוי הוראות היתרי הרעלים הרלוונטיים.

נזכיר בהקשר זה, כי בתחילת השנה פרסם המשרד להגנת הסביבה מהדורה שלישית למדריך לניהול סיכונים במפעלים המחזיקים חומרים מסוכנים. המדריך נועד לסייע למפעלים המחזיקים חומרים מסוכנים ברחבי הארץ ליישם מתודולוגיה לצמצום הסיכוי לאירוע חומרים מסוכנים משמעותי ולהפחית את השפעתו אם יתרחש.

נשמח לעמוד לשירותכם בכל שאלה בנושא.

אנשי קשר

שיר ארביב
מגשרת, עורכת דין

יחיאל ציפורי
עורך דין בכיר